

VARSINAIS-SUOMEN SAIRAANHOITOPIIRIN KUNTAYHTYMÄN ENSIHOIDON

PALVELUTASOPÄÄTÖS AJALLE 1.1.2020-31.12.2020

Laadittu ja hyväksytty TYKS-erityisvastuualueen ensihoitokeskuksen ohjausryhmässä: 24.10.2019

Hyväksytty Ensihoidon ja päivystyksen liikelaitoksen johtokunnassa: 31.10.2019

Hyväksytty kuntayhtymän hallituksessa: 5.11.2019

Hyväksytty kuntayhtymän valtuustossa: 26.11.2019

1. Toimintaympäristö

Ensihoidon palvelutasopäätös koskee Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin kuntayhtymän (myöhemmin kuntayhtymä) alueella tapahtuvaa ja kuntayhtymän järjestämisvastuulla olevaa ensihoitoa. Tavoiteasettelu on laadittu yhdenmukaiseksi ja hyväksytty erityisvastuualueen ensihoitokeskuksen ohjausryhmässä terveydenhuoltolain 39 §:n mukaisesti. Alueen perustiedot on esitetty taulukossa 1 ja erityisvastuualueen riskialueluokitus on esitetty liitteessä 1. Kuntayhtymän alueella on vuodessa noin 65 000 ensihoitotehtävää.

Taulukko 1. Alueen perustiedot (1. Sotkanet.fi 31.12.2018, 2. Maanmittauslaitos 1.1.2019, 3. CGI 2019)

Sairaanhoitopiirin nimi	Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin ky
Väkiluku edellisen vuoden lopussa ¹	481 478
0 – 14 ¹	15,0 %
15 – 64 ¹	62,1 %
65 – ¹	23,0 %
THL:n ikävakioimaton sairastavuusindeksi 2016 ¹	95,6
Alueen kokonaispinta-ala ²	20 902 km ²
Josta vesi- tai merialueita ²	9 876 km ²

Maa-aluetta sisältävien riskialuesolujen lukumäärä ja jakauma ³

Ydintaajama	36 kpl, 0,3 %
Muu taajama	1 239 kpl, 9,1 %
Asuttu maaseutu	6 769 kpl, 49,7 %
Muut alueet	5 585 kpl, 41,0 %

2. Ensihoitopalvelun järjestämistapa

Kuntayhtymä tuottaa alueensa ensihoitopalvelun monituottajamallilla. Kuntayhtymällä on omaa toimintaa sekä toistaiseksi voimassaolevat yhteistoimintasopimukset Varsinais-Suomen pelastuslaitoksen ja Pirkanmaan sairaanhoitopiirin kanssa. Lisäksi ensihoitopalvelua tuotetaan ostopalveluna.

3. Ensihoitopalvelun sisältö

Ensihoitopalveluun kuuluvat terveydenhuoltolain 40 §:n ja ensihoitopalvelusta annetun asetuksen 585/2017 2 §:n mukaiset tehtävät. Ensihoitopalveluun sisältyy ensivaste, ensihoito perus- ja hoitotasolla, ensihoidon kenttäjohtaminen sekä lääkäriyksikkötoiminta. Kuntayhtymällä on ensihoidosta vastaava lääkäri. Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiri järjestää erityisvastuualueen ympärivuorokautisen ensihoitolääkäripäivystyksen.

Ensihoitopalvelun kenttäjohtajat vastaavat ensihoitopalvelun operatiivisesta johtamisesta TYKS-erityisvastuualueen päivystävän ensihoitolääkärin ja kuntayhtymän ensihoidon vastuulääkärin alaisuudessa.

4. Ensihoitohenkilöstön koulutusvaatimukset

4.1. Ensivasteyksikkö

Ensivasteyksikön henkilöstöstä vähintään kahdella henkilöllä tulee olla ensivastetoimintaan soveltuva koulutus ja kelpoisuus.

4.2. Perustason ensihoidon yksikkö

Perustason ensihoidon yksikön henkilöstöltä edellytetään ensihoitopalvelusta annetun asetuksen (585/2017) mukaista kelpoisuutta. Kuitenkin ainakin toisen ensihoitajan on oltava terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetussa laissa (559/1994) tarkoitettu terveydenhuollon ammattihenkilö, jolla on ensihoitoon suuntautuva koulutus.

4.3. Hoitotason ensihoidon yksikkö

Hoitotason ensihoidon yksikön henkilöstöltä edellytetään ensihoitopalvelusta annetun asetuksen (585/2017) mukaista kelpoisuutta siirtymäsäännös huomioiden. Hoitotason ensihoitajan on kuitenkin oltava terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetussa laissa (559/1994) tarkoitettu laillistettu terveydenhuollon ammattihenkilö.

4.4. Yhden henkilön muodostama ensihoidon yksikkö

Yksi ensihoitopalvelusta annetun asetuksen 8 §:n kohdan 3 a) mukaisen hoitotason kelpoisuuden tai 11 §:n siirtymäsäännöksen kriteerit täyttävä laillistettu terveydenhuollon ammattihenkilö voi muodostaa asetuksen 8 §:n kohdan 4 mukaisen ensihoitopalvelun yksikön, jonka tehtäviin kuuluu potilaiden hoidon tarpeen arviointi, välittömän hoidon aloittaminen sekä muiden ensihoitopalvelun yksiköiden tukeminen. Tämän yksikön tehtäviin ei kuulu potilaan kuljettaminen.

4.5. Ensihoidon kenttäjohtaja

Ensihoidon kenttäjohtajan tulee täyttää edellä kuvattu hoitotason ensihoitajan pätevyysvaatimus. Lisäksi hänellä on oltava riittävä ensihoidon hallinnollinen ja operatiivinen osaaminen ja tehtävän edellyttämä kokemus.

4.6. Ensihoitolääkäri

Erikoislääkäreiden osalta pätevyysvaatimuksena on erikoislääkärin oikeudet soveltuvalla erikoisalalla ja syvälinen perehtyminen ensihoitoon sekä riittävä anestesiologinen osaaminen. Erikoistuvien lääkäreiden osalta pätevyysvaatimuksena ovat laillistetun lääkärin oikeudet sekä riittävä kokemus eri erikoisalojen potilaiden tutkimuksesta ja hoidosta. FinnhEMS-yksikössä toimiminen edellyttää lisäksi lentotoiminnan asettamien kriteerien täyttymistä.

4.7. Henkilöstön koulutusvaatimuksista poikkeaminen

Ensihoidon ruuhka- ja erityistilanteissa voidaan ensivasteyksiköiden, perustason ensihoidon yksiköiden sekä hoitotason ensihoidon yksiköiden henkilöstön koulutusvaatimuksista tilapäisesti poiketa.

5. Tavoitteet potilaan tavoittamisajasta

Tavoitteet potilaiden tavoittamisajoista on esitetty taulukossa 2. Tavoittamisviiveet lasketaan tehtävän vastuun siirtymisestä ensihoitopalvelulle kohteeseen saapumiseen.

Taulukko 2. Palvelun saatavuus alueluokittain päivittäistehtävissä.

A- ja B-tehtävät

Alueluokka	Mediaani	90 %
Ydintaajama	6 min	9 min
Muu taajama	8 min	17 min
Asuttu maaseutu	15 min	26 min

C- ja D-tehtävät

Koko maakunta	90 %
C	30 min
D	120 min

Ensihoitopalvelun toiminnasta raportoidaan neljännesvuosittain asetuksessa edellytetyllä tavalla.

6. Ensihoitopalveluun kuuluvat siirrot

Ensihoitopalveluun kuuluvat terveydenhuoltolain 40 §:n mukaan äkillisesti sairastuneen tai vammautuneen potilaan jatkohoitoon liittyvät siirrot, silloin kun potilas tarvitsee siirron aikana vaativaa ja jatkuvaa hoitoa tai seurantaa.

7. Muut ensihoitopalvelun järjestämisen kannalta tarpeelliset asiat

Kuntayhtymien rajat ylittävissä tehtävissä ja ensihoitopalvelun ruuhka -ja poikkeustilanteissa kuntayhtymien ensihoidon kenttäjohtajat sopivat tilannekohtaisista menettelytavoista.

Ensihoitopalvelussa noudatetaan kansallisia (Duodecim: Ensihoito-opas), ensihoidokeskuksen yhteen sovittamia ja/ tai kuntayhtymän ensihoidon vastuulääkärin hyväksymiä ensihoidon ohjeita.